

[Gert Petersen]

Øst har noget direkte ansvar for osv. Men det kan vi alt sammen vende tilbage til.

Jeg er egentlig også tilfreds med ministerens svar, fordi det klart angiver en anden grundholdning til problematikken end den, som Reagan har givet udtryk for. Men jeg er en lille smule bekymret, hvis ministeren ikke er i stand til som udenrigsminister at forklare, hvad der er baggrunden for, at Reagan kommer med en så fantastisk udtalelse som denne, at hidtil har afspændingen bare været noget, som Sovjetunionen har brugt. Man har da en stor stab i udenrigsministeriet. I må sætte den til at analysere indgående, hvad der sker i amerikansk politik for øjeblikket. Jeg tror godt, jeg kunne forklare, hvad der er baggrunden for en udtalelse som denne, men det vil jeg afstå fra på nuværende tidspunkt. Jeg er også sikker på, at udenrigsministeren kan finde ud af det selv ved hjælp af sit ministerium.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Nu har hr. Gert Petersen jo stillet et spørgsmål til, så den bemærkning, jeg vil komme med her, skulle jeg måske have ventet med til den næste runde. Hr. Gert Petersen, som jo er meget velfunderet med hensyn til udenrigspolitikken viden, er klar over den mekanisme, hvorved forskellige citater, som indgår i en bredere sammenhæng, f. eks. ved pressekonferencer, hvor stillede spørgsmål bliver besvaret, kan blive revet ud af deres sammenhæng og ført videre af de internationale pressebureauer; smækket op, ofte i overskrifter, i forskellige landes aviser, hvorefter ivrige parlamentarikere griber diverse citater, bl. a. i spørgeform i et parlament som det danske folketing. Hr. Gert Petersen er så meget inde i udenrigspolitik, at han ved, at man bør se tingene mere konkret og i en større sammenhæng og ikke rive citaterne ud på den måde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 578

18) Til *udenrigsministeren* af:

Gert Petersen (SF):

»Hvad mener udenrigsministeren om præsident Reagans utvetydige forkastelse af

SALT II og følgerne heraf for den internationale udvikling?«

Skriftlig begrundelse

Udenrigsministeren har gentagne gange opfordret USA til at ratificere den i 1979 underskrevne traktat med Sovjet om strategiske rustningsbegrænsninger (SALT II). Præsident Reagan har gjort det klart, at den ikke vil blive ratificeret, og at en genforhandling er nødvendig.

Det betyder umiddelbart, at de af NATO foreslåede forhandlinger om eurostrategiske våben ikke kan komme i gang, idet NATO selv koblede dem sammen med SALT III-forhandlingerne. Og disse kan først indledes, når SALT II er ratificeret. Dette NATO-forslag blev accepteret af Sovjet under kansler Schmidts besøg i Moskva. Hvis Reagan fastholder sin undsigelse af SALT II, kommer der ikke realitetsforhandlinger om raketbegrænsning i Europa i overskuelig fremtid. Det vil ikke være Sovjets, men USAs skyld.

Også præsident Reagans betingelser for genforhandling er ildevarslende. Den ene betingelse er, at der straks skal forhandles om »legitim reduktion af kernevåbnene«. Det lyder godt, men i den til SALT II knyttede protokol var det aftalt, at sådanne forhandlinger (om SALT III) skulle indledes, så snart SALT II var ratificeret! Ved at nægte ratifikation af SALT II blokerer præsident Reagan altså for enhver realistisk mulighed for at komme i gang med forhandlinger om regulær nedskæring af kernevåbnene.

Den anden betingelse kaldes »sammenkædning« (linkage). Præsident Reagan vil have andre spørgsmål inddraget i SALT-forhandlingerne. »Jeg mener tilfældigvis, at man ikke kan sætte sig til bordet og forhandle SALT, medmindre man tager hensyn til alle de andre ting, der sker«, sagde han på sin pressekonference den 29. januar (citeret efter Times 31. januar 1981).

Men SALT-processen har kun været mulig, fordi parterne koncentrerede forhandlingerne om selve atomkaprustningen. Alt tyder på, at Reaganadministrationen totalt vil blokere for yderligere forhandlinger for at få mulighed for at iværksætte en intensiveret oprustning. Også forsvarsminister Weinbergers genoptagelse af planerne om at udstatio-